

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: *Mechanismus udržení řádu ve společnosti ve vztahu k jednotlivci, v kontextu románu 451 stupňů Fahrenheita*

Jméno autora: Lukáš Nosek

Předmět, cíl a metoda práce: Podle názvu se práce věnuje zejména mechanismu, který podle románu *451 stupňů Fahrenheita* zajišťuje udržení společenského řádu. Samotná práce se však zaměřuje také na filosoficko-antropologickou otázku uskutečnění lidského já a dynamiky, která je vlastní člověku jako personální bytosti.

Autor se rozhoduje přistoupit k předmětu práce analyticky a snaží se ve světle myšlenek existenciálně-fenomenologicky a dialogicko-personalisticky orientované filozofie, resp. pojetí společnosti podle Reného Girarda, hledat a hodnotit „myšlenky“ románu.

Cílem práce je poukázat na to, jak román ztvárňuje dynamiku personalizace, která se prosazuje také navzdory sociálním podmínkám, které ji brání.

Vymezení předmětu, cíle a metodologických východisek práce hodnotí oponent následovně:

- Vlastní předmět práce je vymezen zajímavě, nicméně možná příliš široce. Podle názoru oponenta by bylo vhodnější rozhodnout se pro to, zda má referenční rámec práce tvořit Girardovo pojetí kultury nebo personalisticky zaměřená filosofie člověka. Daní za snahu zohlednit obojí je dílčí nedůslednost, která se projevuje – alespoň dle oponenta – zejména v girardovsky zaměřených pasážích.
- Analytický přístup k literárnímu dílu je zřejmě vhodnější tam, kde je toto dílo zkoumáno z pohledu pozitivních (ať už společenských nebo humanitních) věd. Možná by mohl být vhodný také pro girardovskou četbu románu. Pro transcendentálně-fenomenologicky orientovanou filosofii člověka by však byla vhodnější *interpretace literatury*, která se metodicky snaží o postihnutí implicitního či symbolického významu díla: autor by pak nemluvit poněkud problematicky přímo o „myšlenkách“ románu, ale hledal by konceptuální soulad mezi významovým děním díla (kromě charakteristiky postav by zohlednil např. i poetiku míst a dějové linie) a filosoficko-antropologickou reflexí dynamiky lidské existence. Přitom právě tam, kde mluví o neinstrumentalizovatelnosti, jedinečnosti, nenahraditelnosti osoby je práce silná a zajímavá – zohlednění významového potenciálu motivů lásky, útěku apod. je dle oponenta podnětné. Nicméně

metodologické ukotvení práce v interpretaci uměleckého díla by umožnilo objevený potenciál ještě více a uceleněji rozvinout.

Formální a jazyková úroveň práce: Práce je standardně členěna (typograficky však nevyniká) a její jazyková úroveň je dle oponenta odpovídající s výhradami. Některé formulace jsou příliš zobecňující a kategorické, někdy se mísí vyjádření týkající se světa románu a našeho aktuálního světa, někdy je užívána nevhodná terminologie (např. splnutí namísto sjednocení osoby s Bohem). Autor však prokazuje potenciál do budoucna si osvojit schopnost ucelené reflexe a argumentace.

Celkové hodnocení:

Celkově se práce jeví jako doklad autorova tvůrčího přístupu a zájmu o transkulturní problematiku. Oponent doporučuje, aby se v příp. navazujícím magisterském studiu více zaměřil na psaní argumentativních textů a prohloubil tak schopnost reflexivního přístupu ke zmíněné problematice.

V Hořiněvsi 26. května 2020

doc. Jan Hojda, Th.D.